

FYSA2042, Statistical Physics B

Homework Solution Set # 4

8. huhtikuuta 2024

Tehtävä 1

Tehtävänannossa on jo annettu melko kattavat ohjeet. Mitä ideaalisen bosonikaasun kemiallisesta potentiaalista voidaan sanoa kriittisen lämpötilan alapuolella?

Tehtävä 2

Tämän tehtävän voi tehdä samalla tavalla kuin aiemman (ideaalisen fermionikaasun kemiallinen potentiaali lähellä lämpötilaa $T = 0$ on käsitelty luentomonisteessa), tai voi halutessaan johtaa tämän lähtemällä luennoissa johdetusta suuresta potentiaalista ja laskea entropian osittaisderivaattana. Tämä on hyvää harjoitusta Sommerfeldin kehittämän käyttämisestä.

Tehtävä 3

Eulerin yhtälössä esiintyvät sisäenergia ja hiukkasluku voidaan laskea suhteellisen suoraviivaisesti lähtemällä liikkeelle luentojen luvussa 2 esitetyistä määritelmistä. Tässä päädytään kummankin tapauksessa summien muuttamiseen integraaleiksi (Bose-Einstein kondensaatiosta ei nyt tarvitse välittää, miksi?), ja lopulta saadaan tulokset Bose-integraalien suhteen. Luentomonisteessa johdettiin myös ideaalisen fotonikaasun paineen ja energiatiheyden välille relaatio, ja tästä saattaa myös olla hyötyä.

Tehtävä 4

Lue luentomonisteen luku 5.1.4 ajatuksella läpi.

Tehtävä 5

- Mitä vakion μB lisääminen/vähentäminen tekee funktion plotille?
- Eri spintiloissa olevien hiukkasten lukumäärän saa laskettua integroimalla

$$N_{\pm} = \int_0^{\epsilon_F} d\epsilon g_{\uparrow/\downarrow}(\epsilon). \quad (1)$$

Hiukkasten kokonaismäärä on sitten $N = N_+ + N_-$, ja magnetoituman lauseke on annettu tehtävänannossa. Olemme heikon kentän rajalla, joten kummassakin tapauksessa haluamme ottaa alimman kertaluvun Taylorin approksimaation. Mikä on tässä tapauksessa Taylorin sarjan pieni parametri, jolle pätee $\ll 1$?

- (c) Magneettinen susceptiivisuus on määritelty luentomonisteessa. Lausekkeen johtamisen jälkeen tuloksen saa sijoittamalla annetut lukuarvot ja vertaamalla kirjallisuusarvoihin.